ROCZNIK SPYTKOWICKI
nr 5(2026), s. 241-243
https://doi.org/10.12797/RSpyt05.2026.05.08
Licencja: CC BY-NC-ND 4.0

Konrad Meus
Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
https://orcid.org/0000-0002-6865-2174
konrad.meus@uken.krakow.pl

Pro memoria: dr Roman Masyk (1984-2026) – członek Rady Naukowej „Rocznika Spytkowickiego”

W poniedziałek 4 maja 2026 r. zmarł dr Roman Masyk, docent w Katedrze Historii Krajoznawstwa Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im. Iwana Franki (Кафедра історичного краєзнавства ЛНУ ім. І. Франка). Był historykiem młodego pokolenia. Przeżył zaledwie 42 lata. Pomimo młodego wieku dał się poznać – zarówno w środowisku ukraińskich, jak i polskich badaczy przeszłości – jako wytrawny specjalista od dziejów społeczno-gospodarczych Europy Środkowo-Wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem Galicji początków XX w. oraz Małopolski okresu międzywojennego. Fascynowały go losy gospodarcze II Rzeczypospolitej. Istotne znaczenie w karierze dr. Masyka odgrywały bliskie relacje z Polską i polskimi historykami. Od wielu lat współpracował z Polskim Towarzystwem Historii Gospodarczej jako jego aktywny członek[1]. Uczestniczył w prestiżowych Wrocławskich Spotkaniach z Historią Gospodarczą, a także w Światowym Kongresie Historii Gospodarczej (World Economic History Congress, WEHC). Podczas ostatniego Kongresu, w szwedzkim Lund, wygłosił referat pt. *The Transformation of Ukraine's Economic System at the Turn of the 1980s and 1990s: From Centralised Planning to Free Market Relations*[2]. Od 2018 r. uczestniczył też w konferencjach poświęconych polskiemu przemysłowi naftowemu i gazowniczemu, organizowanych w Polsce oraz na

[1] Zob. *Zmarł dr Roman Masyk (1984-2026)*, PTHG, [on-line:] https://www.pthg.com.pl/?p=3177 (dostęp: 19 VI 2026).

[2] *Conference Program WEHC 2025 Lund: Equality & Sustainability Challenges* [program], s. 90, [on-line] https://portal.research.lu.se/en/activities/world-economic-history-congress-2025/ (dostęp: 25 VI 2026); https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/224646294/WEHC_Conference_Program_2025_v3.pdf/ (dostęp: 25 VI 2026).

Dr Roman Masyk podczas międzynarodowej konferencji zorganizowanej w Archiwum Narodowym w Krakowie, 23 kwietnia 2026 r. Źródło: zbiory prywatne R. Masyka

Ukrainie pod patronatem Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (wówczas Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN). Wydarzenia te stanowiły najważniejsze krajowe forum wymiany poglądów z zakresu historii tej gałęzi przemysłu. Doktor Masyk prezentował w ich trakcie najnowsze ustalenia dotyczące wkładu polskich oraz ukraińskich inżynierów oraz naukowców w rozwój tej dziedziny gospodarki w latach 1918-1939[3].

W 2025 r. dr Roman Masyk związał się z redakcją „Rocznika Spytkowickiego”[4]. Przyjął wtedy zaproszenie do Rady Naukowej naszego czasopisma, w której odpowiadał za dział poświęcony okresowi międzywojennemu. Niestety

[3] Zob. *Międzynarodowa Konferencja „Polski przemysł naftowy i gazowniczy (do 1939 roku). Historia – pamięć – dziedzictwo”*, UKEN, [on-line:] https://www.uken.krakow.pl/uniwersytet/nadchodzace-wydarzenia/156-miedzynarodowa-konferencja-polski-przemysl-naftowy-i-gazowniczy-do-1939-roku-historia-pamiec-dziedzictwo/2018-11-09-00-00?iccaldate=2019-5-1 (dostęp: 25 VI 2026); *II Międzynarodowa Konferencja Polski przemysł naftowy i gazowniczy (do 1939 roku). Spuścizna archiwalna i biblioteczna*, SITPNIG, [on-line:] https://www.sitpnig.pl/lwow-konferencja-historyczna (dostęp: 25 VI 2026); *III Międzynarodowa Konferencja Polski przemysł naftowy i gazowniczy (do 1939 roku). Ludzie – biografie znane i nieznane*, SITPNIG, [on-line:] https://www.sitpnig.pl/3-konferencja-historyczna (dostęp: 24 VI 2026).

[4] *Od redakcji*, „Rocznik Spytkowicki” 2025, nr 4, s. 5.

nie było mu dane bardziej zaangażować się w prace na rzecz „Rocznika". Jeszcze w drugiej połowie czerwca 2026 r. Roman Masyk miał zaplanowaną wizytę na Uniwersytecie Barcelony na kongresie zatytułowanym „European Labour History Network", gdzie 17 czerwca organizatorzy przewidzieli jego wystąpienie pt. *Adaptation of Ukrainian Workers to Socio-Economic Changes in the Early 1990s*[5]. Błyskotliwą karierę naukową dr. Masyka przerwała nagła śmierć. Społeczność skupiona wokół „Rocznika Spytkowickiego" straciła nie tylko znakomitego, merytorycznego współpracownika, ale przede wszystkim wielkiego Przyjaciela!

Bibliografia

6th ELHN Conference of the European Labour History Network, June 16-19, 2026, Universitat de Barcelona [program], s. 46, [on-line:] https://barcelonaelhn.ub.edu/wp-content/uploads/2026/06/barcelona_elhn_2026_schedule.pdf.

II Międzynarodowa Konferencja Polski przemysł naftowy i gazowniczy (do 1939 roku). Spuścizna archiwalna i biblioteczna, SITPNIG, [on-line:] https://www.sitpnig.pl/lwow-konferencja-historyczna.

III Międzynarodowa Konferencja Polski przemysł naftowy i gazowniczy (do 1939 roku). Ludzie – biografie znane i nieznane, SITPNIG, [on-line:] https://www.sitpnig.pl/3-konferencja-historyczna.

Conference Program WEHC 2025 Lund: Equality & Sustainability Challenges [program], s. 90, [online] https://portal.research.lu.se/en/activities/world-economic-history-congress-2025/; https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/224646294/WEHC_Conference_Program_2025_v3.pdf/.

Międzynarodowa Konferencja „Polski przemysł naftowy i gazowniczy (do 1939 roku). Historia – pamięć – dziedzictwo", UKEN, [on-line:] https://www.uken.krakow.pl/uniwersytet/nadchodzace-wydarzenia/156-miedzynarodowa-konferencja-polski-przemysl-naftowy-i-gazowniczy-do-1939-roku-historia-pamiec-dziedzictwo/2018-11-09-00-00?iccaldate=2019-5-1.

Od redakcji, „Rocznik Spytkowicki" 2025, nr 4, s. 5.

Zmarł dr Roman Masyk (1984-2026), PTHG, [on-line:] https://www.pthg.com.pl/?p=3177.

[5] *6th ELHN Conference of the European Labour History, June 16-19, 2026, Universitat de Barcelona* [program], s. 46, [on-line:] https://barcelonaelhn.ub.edu/wp-content/uploads/2026/06/barcelona_elhn_2026_schedule.pdf (dostęp: 24 VI 2026).